

Protokoll

Leidandmed	EAA.3417.1.53
Kaader	75,76,77,78
Daatum	18.12.1892
Protokoll number	50
Protokoll teema	7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmine ja parandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

§ 1.

Adavere mõisa härra Männiko 1/4 koha Hans Laugusele rendi peale. Seda kohta võtab rentnik vastu ja anab tagasi nende piiridega mis Männiko kohal 1 Novembril 1892 a. oli.

§ 2.

Kontraht jookseb aastast aasta peale. Lahti ütlemise termin mõlemilt poolt on 1. November. Kui sell terminil lahti öldud pole, siis see kontraht jookseb ühe aasta peale edasi.

§ 3.

Rentnik maksab 84 rubla renti aastas. Poole maksab 1 Webruaril , poole 1. Oktobril ette.

§ 4.

Selle koha hoonete, kattuste ja aiade seisus:

§ 5.

Rentnikude kohused: a) koha hooned olgu hea korra pial ja nimelt nende kattused peavad alati terwed olema, kui nemad mitte ei peaks olema, siis sawad need hooned ja kattused tema kuluga parandud;

b) rukki wäli olgu hästi aritud ja külwatud;

c) aiad olgu hea korra peal;

d) rentnik ei tohi oma heinamaid teistel terwel ega jäukaupa koha peal anda ei tegemata jätta;

e) kõik wiimane sõnik ja mis on üle jänud loomade toitu ja põhku, piab senna koha peale jääma ilma tasumata;

f) tööde poolest eesseiswa töö aasta peal kõik põllud kus kewade tuleb sui wilja

külwata, piawad küntud olema. Rentnik piab kõik kraawid lahti hoidma ja puhastama;

h) Rentnik ei tohi marja, õuna ehk metsa puid mis tema koha pial enne oliwad, ehk mis tema ise on istutanud, ei ära wija ega maha raiuda, wait piawad selle koha iluks jääma tasu pärimata;

i) karjas ei tohi rentnik niisugusid koeri mis jänessed ja lindusid taga aiawad pidada, kui leitakse saawad maha lastud;

k) rentnik ei tohi ilma mõisa lubata wabatikusid oma juure elama wõtta;

l) Õlgi, heinu ega muud põllu põhku ei tohi rentnik ilma mõisa lubata ära müija, ei wälja lainata ega ühelgi muu wiisil ära anda, kui ta seda teeb on mõisal see õigus aasta lõppetusel seda kohta tema käest ära wõtta;

m) Selle Liiwlandi talu rahwa seaduse, sest 13 Novembrist 1860 a. § 207 järele ja nende walla kohtu iga aastade ära jäotamiste ning seadmiste järel, piab rentnik kõik awalikud maksud, teod ja kandmised, kui kroonu, kihelgonna, walla, jaama ja kõik muud sundmused ja missuguse nime all neid weel on mis selle ülewal nimetud koha peal enne on olnud ehk edasipidi tulewad tehja ja maksta, nii kui ka teed mis mõisal tehja tuleb. täiesti ära täitma ilma tasumata;

n) ilma mõisa teadmata ning tahtmata ei tohi rentnik oma koha ei terwelt ega jäukaupa mõne muu inimese kätte anda, waata § 210 Liiwlandi talu rahwa seaduse seest 13 Novembrist 1860 aastast,

r) 1. webruaril enne koha ära andmist on rentniku kohus pool jägu elumaja ning mu hoonetest oma sisse tuleja järgmise kätte anda.

§ 6.

Uue elu maja ehituse jäuks annab mõisa walitsus materjali ja kannab selle ehitamise kulu, aga peremehed piawad materjali juurde wedama, nii kui ka õled kattuse jäuks andma. Aidad ja laudad peab peremees oma kuluga ehitama, ka õled kattuse jäuks andma, muu materialil saab mõisast, ka hoonete ja kattuste parandamine jäeb peremehe hooleks, koha ära andmise ei ole peremehel õigust kahju tasumist nõuda.

§ 7.

Põletamise ja tarwituse puud saab rentnik mõisawalitsuse lua järele.

§ 8.

Rentnik piab omad wäljad 4 jäus ja nimelt 1 wäli kesas, 1 rukkis, 2 suiwiljas, kaheksas jägu peab ristheina all olema. Rentnikul on ära anda 8 jägu wälja hea ristheina seemnega külwatud ja neljas hea rukki seemnega,

§ 9.

Mõisal on see õigus et ta igal ajal seda koha tallitust wõib ise ehk ka teistel lasta järel katsuda.

§ 10

Rentnik paneb kautsioniks kõige nende kontrahi järele enese peale wõetud sundmusete pärast ja kahjude tasumiseks kõik oma liikumata ja liikuwa wiimne

warandus ja iseäranis weel oma tallituse jäetawad wara ehk inventariumi; kelle sees olgu kõige vähemini 1 hobune, 2 weiste pead mis hea korra peal peab olema ülespeetud. Need loomad ei tohi rentnik, kui koha ära annab mitte enne Jüripäewa koha pealt ära wiia, kui heinad, põhud ja õled enne Jüripäewa lõpewad, siis piab rentnik ise ostma, et loomad Jüripäewani wõib pidada. Kui rentnik ühe looma enne künla päewa ära wiib, maksab 5 rubla trahwi ja pärast künla päewa 3 rubla trahwi.

§ 11.

Kui rentnik need ülewal nimetud punktid ei pea, kaotab ta oma kautsioni ära ja on renti herral siis seaduslik õigust teda kohe kohtu teel tema rentitud kohast selle samma aasta lõppul Jüripäewa ajal temast lahkuda.

§ 12.

Kui rentnik enne kontrahti aasta lõppetust piaks ära surema, ja kui mõisa herra lubab, siis käiwad kõik selle kontrahi õigused ja sundmused tema pärijate peale. Kui selle mõisa pidamise ehk pärimise õigus teiste kätte läheb, siis ei sa seda kontrahti ei ühelgi wiisil ümber tehtud selle Liiwlandi talu rahwa seaduse § 208 järele sest 13. Novembrist 1860, wait jäeb oma täie au sisse seisma.

Rendiandja herra wolinik

Rentnik: